

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРЫССУ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 5

Иске Урыссы ав.

29 март 2017 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль
районы Урыссы авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт турындағы Нигезләмә
хакында

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның
гомуми принциплары турында»ғы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2007 2 мартаңдандағы
«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»ғы 25-ФЗ санлы Федераль закон,
2013 елның 25 июнендәге "Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы
кодексы» 50-ТРЗ санлы закон нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль
районы Урыссы авыл жирлегене Советы к а р а р и т т е:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Урыссы авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турындағы нигезләмәне расларга (кушымта).

2. 2014 елның 5 маендағы "Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль
районы Урыссы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында "Нигезләмә хакында"ғы
Урыссы авыл жирлегенең 15 санлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге каарны Иске Урыссы авылы, Совет ур., 16в йорт адресы буенча
урнашкан махсус жиһазландырылған мәғълұмат стендында һәм түбәндәге веб-адрес
буенча «Татарстан Республикасы хокукий мәғълұматының рәсми порталында»
урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>, түбәндәге веб-адрес адрес
буенча Ютазы муниципаль районның рәсми сайтында интернет-телекоммуникация
челтәрендә урнаштырырга: www.yutaza.tatar.ru.

4. Әлеге каар рәсми халықка житкерелгәннән соң үз көченә керә.

Урыссы авыл жирлеге башлығы

Р.С. Мөхәмәтҗанова

Урыссу авыл жирлеге Советының
2017 елның 29 мартаңдагы 5 санлы
каарына күшымта

**«Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Элеге Нигезләмәнең җайга салу предметы

1. Элеге нигезләмә «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Урыссу авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә (алга таба – авыл жирлеге) муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне җайга сала, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт үтү шартларын һәм жирлектәге муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен (статусын) билгели.

2. Элеге Нигезләмә белән дайми нигездә эшләүче депутатлар, жирлекнең сайлау органнары әгъзалары статусы билгеләнми, чөнки курсәтелгән затлар (алга таба - муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

2. Жирлекнең муниципаль хезмәте

1. Жирлекнең муниципаль хезмәте-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында башкарыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

3. Жирлектә муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм Татарстан Республикасының башка законнары, Ютазы муниципаль районының Урыссу авыл жирлеге Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт турында Россия Федерациясе законнарының муниципаль хезмәт турындагы законнарда каралган үзенчәлекләре белән гамәлләре кагыла.

4. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

1. Муниципаль хезмәт жирлектә принципларга нигезләнә:

1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;

2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнарның муниципаль хезмәткә һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә аның узуының тигез шартларына, муниципаль хезмәткә тигез хокуклы булына һәм аны узуның тигез шартларына, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эш;

- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең төтрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәғълүматның үтәмлелеге;
- 6) иҗтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата тәп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль якланышы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең җаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

1. Муниципаль вазыйфа – Ютазы муниципаль районның Урыссы авыл жирлеге Уставында каралган вазифа, жирле үзидарә органнары яки муниципаль вазыйфанды биләп торучы зат вәкаләтләрен тәэммин итү буенча вазыйфалар даирәсендә билгеләнгән.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

3. Жирле үзидарә органнарының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

6. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры

1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры жирле үзидарә органнары, тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алып билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре һәм функциональ билгеләре буенча классификацияләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында муниципаль вазифа биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэммин итү өчен гамәлгә куела торган муниципаль хезмәт вазыйфалары каралырга мөмкин. Муниципаль хезмәтнең мондый вазыйфалары күрсәтелгән затның вәкаләтләре вакытына хезмәт шартнамәсе төзү юлы белән муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан алмаштырыла.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә булене::
  - 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
  - 2) муниципаль хезмәтнең тәп вазыйфалары;
  - 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
  - 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
  - 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, өзәрлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эш бирүче (эш бирүче) вәкиленең тиешле каары булган очракта - белгечлек,

әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен тубәндәгә типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә::

1) һөнәри белем дәрәжәсенә:

булу, югары белем өчен югары, төп һәм әйдәп баручы тәркем вазыйфалары;

югары белем яки урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече тәркемнәре өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына::

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы кимендә биш ел;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына, өлкән һәм кече тәркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә әлеге статья максатларында тиешле вазыйфаи тәркемнәр һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтeneң башка төр вазыйфаларында шулай ук дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

3. «Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (сәркәтибе)» муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләре арасында Урта һөнәри белем булу да карала ала.

8.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф сәгатьләре

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлеге дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә тубәндәге сыйныф сәгатьләре бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче - I, II яки III класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче - I, II яки III класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын башкаручы-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт Киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчегә-I, II яки III класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләп торучы - I, II яки III класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Югарыда күрсәтелгән тәркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль

хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе турында" 2011 ел, 30 декабрь, 1088 нче карары

1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән озынлыкны исәпкә алыш, муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2. Сыйныф чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә III класслы класслы класс чины бирелә. Квалификацияне, эш стажын, профильле гыйльми дәрәҗәне исәпкә алыш, муниципаль хезмәткәргә II класслы классы чины бирелергә мөмкин.

Федераль дәүләт хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины яки муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган гражданны муниципаль хезмәткә алганда, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме кысаларында бирелә.

Әгәр курсәтелгән класслы чин федераль дәүләт хезмәтенең, дипломатик рангынц, хәрби яки махсус исемнен, дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннан яисә муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан түбәнрәк булса, муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәткәрдә курсәтелгән класслы чиннан яисә тиешле класслы квалификация разрядыннан ким булмаган класслы чин яисә тиешле класслы квалификация разрядыннан ким булмаган класслы чин бирелергә мөмкин, әмма ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфалары бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт хезмәтенең тиешле класслы чиниңда, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиниңда, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4. Беренче сыйныф чины сынауны үңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыча бирелә.

5. II һәм III сыйныфларда муниципаль хезмәт секретаре һәм референты класслы чиннарда булуның минималь сроклары бер ел, II һәм III сыйныфларда муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм муниципаль киңәшче - ике ел, II һәм III сыйныфларда гамәлдә булган муниципаль киңәшче - өч ел тәшкил итә.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм I класслы гамәлдәге муниципаль киңәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле тәркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчергәндә яисә бүләкләү тәртибендә булырга мөмкин.

6. Бирелгән класслы чинада булу вакыты аны үзләштергән көннән исәпләнә.

7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәҗәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен Класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чиннан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

8. Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жәза алған муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

9. Муниципаль хезмәттәге аерым аерым аерымлықлар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирелергә мөмкин:

1) өлеге статьяның 5 өлешендә тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт чыкканчыга кадәр, әмма элегрәк бирелгән класслы чинда алты айдан

да соңға калмыйча - муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел.;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә торган класслы чиннан бер баскычка югарырак - муниципаль хезмәт вазыйфаларының турыдан-туры югары төркеме чикләрендә.

10. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләп куйганда, аның алдагы класслы чинендә булу вакыты чыккан булса, чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә керүче муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгендә, ул әлегрәк биләгән хезмәткә караганда, әлеге Нигезләмәнен 8.1 маддәссе нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класслы чинда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

11. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

12. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар жирле үзидарәнен теге Уставы яисә башка муниципаль хокукий акт белән вәкаләтле органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан, муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органы житәкчесе тәкъдиме буенча бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында карап, әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңға калмыйча кабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханын үткәргәннән соң;

2) класслы чин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән алып, барлык кирәклө документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына класслы чин бирелгәндә - квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгәндә.

15. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

16. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсенә кертелә.

3.Хокукий нигезләмә муниципаль хезмәткәрнең жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлеге.

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1. Муниципаль хезмәткәргә-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы

буенча вазыйфаларны башкаруучы граждан.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмәүче һәм жирлекнең жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаруучы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

11. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийләрү һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу.;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө оештыру-техник шартлар белән тәэмин итү.;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирлекнең жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен.;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукий акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) Үз эшенең барлық материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә җәлеп итү.;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукуын да кертеп, берләшмә;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданың хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.;

4) жирле үзидарә органнарында эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәклө квалификация дәрәҗәсен саклап калу;

6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абрауена кагылучы белешмәләрне таратырга;;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гайлә әгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;;

9) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленә чит ил гражданлыгы алган көндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясенә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска; 11)узенең турыдан-туры начальнигына мәнфәгатьләр конфликтyna китерегә мөмкин булган вазыйфаи бурычларын үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чарапар күрергә.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

3. Муниципаль хезмәткәр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына аны коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мәрәҗәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы.

4. Коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында мәрәҗәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү уздырылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычы булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 3 өлешендә каралган вазифа (хезмәт) вазыйфаларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә башка төр жаваплылыкка тартуга китерә торган хокук бозу булып тора.

4. Яллаучы (эш бирүче) вәкиленә муниципаль хезмәткәрне коррупциячел хокук бозулар қылуга тарту максатларында мәрәҗәгать итү фактлары турында хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә.

12. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый.:

1) аны закон көченә кергән судның эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшкә сәләтсез карары белән тану;;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мемкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту, законлы көченә кергән суд карары буенча;

3) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә керүне рәсмиләштеру процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждан дәүләт вазыйфасын биләүгә дәгъва қыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәу яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуға комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу;

5) әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазифага турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйле булса, яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү берсенен турыдан-туры буйсынуына яки аларның берсенен контролъдә тотуына бәйле булса, жирлек башлыгы белән (ата - аналар, ир белән хатын, балалар, бертуғаннар, апалар, шулай ук бертуғаннар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары һәм ир белән хатынның балалары);

6) Россия Федерациисе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациисе гражданының Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтендә дайими яшәү хокукуны раслаучы башка документ алу хокукуна ия, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;.

7) муниципаль хезмәткәр чит ил гражданы булган Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очраклардан тыш, чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яки белә торып ялган белешмәләр бирү;;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы тору турында» гы 273-ФЗ санлы Федераль законда (алга таба - «коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләр яки муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган белешмәләр тапшырмау;

10) әлеге Нигезләмәнен 14.1 маддәсендә каралган мәгълүматларны тапшырмау;

11) чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, законлы нигезләр булмаса, чакыру комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациисенең тиешле субъектының чакыру комиссиясенә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациисе тиешле субъектының чакыру комиссиясенең күрсәтелгән бәяләмәгә карата шикаяте буенча карары судка шикаять белдерелсә, - суд карары законлы көченә кергән көннән соң 10 ел дәвамында, күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) чакырылыш гражданың күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча Россия Федерациисенең тиешле субъекты комиссияләре бозылмады.

2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яше - 65 яшькә житкәннән соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

13. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелганда;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;;

3) эшкуарлық эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә, коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш); башка иҗтимагый оешмасын, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, бакчачылық, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (сәяси партиядән тыш) катнашу; әлеге коммерцияле булмаган оешмалар белән идарә итүдә (сәяси партиядән тыш) Бердәм башкарма орган буларак яисә аларның коллегиаль идарә итү органнары составына керү яисә яллаучы (эш бируге) вәкиле рәхсәте белән (федераль законнарда каралган очраклардан тыш, оешма белән идарә итүдә катнашу Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле үзидарә органы исеменнән гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган яисә аңа турыйдан-турды буйсынган яисә аңа буйсынган өченче затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә вәкил булырга;;

5) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт курсатуләр, қунел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очраклардан тыш, тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

6) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук дәүләт хакимиите органнары һәм чит дәүләтләрнең жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, чыгарга.;

7) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мәлкәтне файдаланырга;

8) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

9) әгәр бу вазыйфага көрмәсә, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, ачыктан-ачык әйтүләргә, фикерләргә һәм бәяләүләргә юл куярга;;

10) жирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек итү керсә, мактаулы һәм маҳсус исемнәр

(фәнни) чит дәүләтләрдән, халықара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш) кабул итәргө;

11) сайлау алды агитациясе, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифаи нигезләмә естенлекләреннән файдаланырга;

12) үз вазыйфаларын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатъләрендә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында мәнәсәбәтне гавами белдерергө;

13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннار һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзөргө яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргө;;

14) хезмәт бәхәсләрен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктату;

Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын башкаручы муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

16) яллаучы (эш би्रүче) вәкиленең язма рәхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финансрана торган түләүле эшчәнлек белән, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүенде яки Россия Федерациясе законнарында башкача карапмаган булса, шәгыльләнергә.

2. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучы, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финансрана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүенде яки Россия Федерациясе законнарында башкача карапмаган булса. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын башкаручы муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатъләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргө яки кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән эштән киткәннән соң ике ел дәвамында, федераль законнарда карапган очракларда, муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычларына керсә, оешмада хезмәт килешүе шартларында, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатъләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалығыннан башка, эшне башкарырга хокуклы түгел.

13.1. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатъләр каршылыгын җайга салу

1.Әлгеге Нигезләмә максатлары өчен «коррупциягә каршы тору турында» Федераль

законның 10 статьясындағы 1 өлешиндә билгеләнгән «мәнфәгатьләр каршылығы» төшөнчәсе кулланыла.

2. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 10 статьясындағы 2 өлешиндә билгеләнгән «шәхси кызыксыну» төшөнчәсе кулланыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яки җайга салу мәнфәгатьләр каршылығын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яки хезмәт хәлен үзгәрткәндә, аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликтты барлыкка килүгә сәбәп булган файдадан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазыләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешиләре, пайлары, пайлары) мәнфәгатьләр конфликттына кiterә яки кiterергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешиләрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр конфликттың яклаучы муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яки җайга салу чарапарын кабул итү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликттына кiterә яки кiterә ала торган шәхси кызыксынучанлық барлыкка килү турында мәгълүм булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яки җайга салу буенча чарапар күрергә тиеш.

7. Ул үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылығына, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмауга яки җайга салуга кiterә яки кiterә ала торган, яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән азат ителүенә кiterә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышының гомуми принципларын үтәүне тәэмим итү һәм жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу өчен Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнә торган тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин

13.2. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәҗәдә башкарырга;

2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәэмим итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һәнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мәлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска.;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һәнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык курсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт курсәтергә;;

- 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;
- 9) муниципаль орган аbruена яисә аbruена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр иту очракларына юл куймаска тиеш.

14. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва итүче гражданнар, әлеге вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бируч) вәкиленә үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүмат бирергә тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ санлы Федераль законда һәм «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ санлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актларында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла., муниципаль хокукий актлар белән.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына иганә (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рәхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып саналса.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турындағы белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын, Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу, алар тарафыннан «коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү турындағы таләпләрне үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнарга, әлеге вазыйфаларны биләүче (ир белән хатын) һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә жибәрелә.

10. Контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дәгъва итүче гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесенә) үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыралар.

11.Контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнары, милек һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә җирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яки) муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә торган тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә.

12. Керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшеру Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) каары буенча Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

13. Әлеге статьяның 12 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтижәсендә әлеге Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында"гы 230-ФЗ санлы Федераль закон белән билгеләнгән контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вазыйфаларын, чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын үтәмәгән очракта, 2013 елның 7 маенданагы "Аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр)ачуны һәм аларга ия булуны тыю турында"гы 79-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга", Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аның җирле органына башка

дисциплинар түләтүне куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә., вәкаләтле вәкил тиешле каар кабул итәргә, яки судка мөрәжәгать итәргә тиеш.

14.1 "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат тапшыру

1. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданин булган "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге сайtlар hәм (яки) сайтларның адреслары турында мәгълүматлар, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар яллаучы вәкиленә тапшырыла:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан-муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү қысаларында hәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат урнаштыру очракларыннан тыш.

2. Өлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча тапшырыла. Өлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча тапшырыла.

3. Яллаучы вәкиле каары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачылар hәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган hәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук өлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген hәм тулылыгын тикшерәләр.

4. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү hәм туктату тәртибе.

15. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче hәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы hәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен өлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында өлеге Нигезләмәнен 12 пунктында курсәтелгән шартлар булмаганда, гражданнар керергә хокуклы.

2. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү hәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындағы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган hәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсе, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Мәгариф турында документ;

6) Мәжбүри пенсия иминиятенең иминият таныклыгы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясенде яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар hәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) әлеге Нигезләмәнең 14.1 маддәсендә каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карапларында каралган башка документлар.

3. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Федераль законнар белән гражданга муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләрне тикшерүгә ёстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

4. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

5. Граждан муниципаль хезмәткә керү хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, шулай ук жирлек уставы һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очракларда, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү конкурс нигезендә башкарыла.

7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль район башлыгы тарафыннан раслана.

9. Муниципаль хезмәт узу муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә чагыла.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы Ютазы муниципаль районы Урыссу авыл жирлеге башлыгы тарафыннан раслана.

16. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә Конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төzelүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның һәнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үtkәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны үtkәру тәртибе аның шартларын, аны үtkәру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләрне, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үtkәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Жирлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

17. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөклө хатын-кызлар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпустка яисә бала карау буенча отпустка булган өч яше тулганчы. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килмәве яки туры килмәве турында Карап Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны арттыру турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында кинәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында киметү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында Карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында киметлгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мәмкинләгә булмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнын соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мәмкин. Курсәтелгән вакыт узганнын соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада киметү рәхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәру турындагы нигезләмә муниципаль хокукый акт белән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына 4 нче кушымта нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә раслана.

18. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидарә органы житәкчесе, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазифа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә, әзерлек юнәлешенә, әзерлек юнәлешенә, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә – эшкә

алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен квалификация таләпләренә туры килү-килмәүгә квалификация таләпләре;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген җайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен җаваплылығы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре;

3) муниципаль хезмәткәр идарә иту һәм башка каарлар мәстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә иту һәм башка каарлар проектларын әзерләүдә катнашырга хокуклы яисә катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча каарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул иту тәртибе һәм сроклары;

6) шул ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле муниципаль хезмәткәрнең хезмәттәшлек иту процедуralары.

3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә яки кадрлар резервына керткәндә, аттестация үткәргәндә һәнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

19. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациисе Хезмәт кодексында караган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән ин чик яшькә ирешү;;

2) Россия Федерациисе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациисе гражданының Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтендә дайми яшәү хокукуны раслаучы башка документ алу хокукуна ия, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;.

3) «Россия Федерациисендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 маддәләрендә билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән ин чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

5. Эш вакыты һәм ял вакыты

20. Эш вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

21. Муниципаль хезмәткәр ялы

1. Муниципаль хезмәткәргө муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап калып, еллык ял бирелә, аның үләнне уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпустан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

3. Еллык төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

4. Ел саен өстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъекты законнарында каралган очракларда бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләнә торган өстәмә отпуск бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә.

6. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карапы белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыича, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыича ял бирелә.

6. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү.

23. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

25. Муниципаль хезмәт стажы

22. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәтә өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган акчалата керем рәвешендә башкарыла.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

3) түләү тәртибе муниципаль органның бурыйчларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биренмәрне үтәгән өчен премияләр.;

4) айлык акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукий актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләрне билгеләү каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәрү, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалау (юридик эш өчен өстәмә) көргән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;;

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлык өстәмә билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлык өстәмә билгеләнә.

4. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэммин итә торган эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуки;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэммин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэммин итү.;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Муниципаль хезмәткәргә законнар, әлеге Нигезләмә нигезендә хезмәт командировкаларына, муниципаль хезмәткә кабул итүгә, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчүгә, башка жиргә муниципаль хезмәткә жибәрелүгә бәйле чыгымнар һәм башка компенсацияләр түләнә, шулай ук моңа бәйле транспорт чыгымнары һәм торак өчен түләү чыгымнары каплана.

3. Муниципаль хезмәткәргә, аның муниципаль хезмәт үтү шартларына бәйле рәвештә, хезмәт транспорты бирелә яисә хезмәт максатларында, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә шәхси транспортны куллануга бәйле чыгымнар каплана.

4. Жирле үзидарә органын бетергәндә яисә аның штатын кыскартканда (муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскартканда) муниципаль хезмәткәргә, шул ук

жирле үзидарә органында эш бирү мөмкин булмаган очракта, аның һөнәрен, квалификациясен һәм элек биләгән вазыйфасын исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы тәкъдим ителергә тиеш.

5. Билгесез срокка хезмәт шартнамәсе төзегән муниципаль хезмәткәргә эшкә урнашу мөмкинлеге булмаганда, һөнәри яңадан әзерләү (яңадан квалификацияләү), муниципаль хезмәт вазыйфасын эштән азат ителгәнчегә кадәр биләп торган акчаны һәм өзлексез хезмәт стажын саклап калу, шулай ук муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасын биләү мөмкинлеген бирү гарантияләнә.

6. Муниципаль хезмәткәргә шулай ук оешма юкка чыгуга, хезмәткәрләр саны яки штаты кыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта хезмәткәрләр өчен хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка гарантияләр дә бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәрләр өчен гарантияләр бирүгә бәйле чыгымнар, әгәр федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында башкасы каралмаган булса, жирлек бюджеты хисабына башкарыла.

24. Муниципаль хезмәткәрне пенсия белән тәэммин иту

1. Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда (алга таба - жирле үзидарә органнары) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләр, әлеге статьяның 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм әлеге нигезләмә (алга таба - тиешле еллар эшләгән өчен пенсия) нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы:

1) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасы нигезендә аның озынлығы тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы булу;

2) әлеге Нигезләмәнен 1 өлешендәге 1 һәм 2 пунктларында, 29 маддәсендәге 2 өлешенең 3 пунктнадагы «е» пунктчасында күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 маддәсендәге 2.1 өлеше нигезендә башка вазыйфаларда 10 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу;

3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең соңы биләгән вазыйфасыннан азат иту һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат иту каралган нигезләр буенча:

а) «Россия Федерацияндә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 маддәсендәге 1 өлешенең 1 һәм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне судның эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә сәләтле карары белән танылган очракта); б) Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 83 маддәсендәге беренче өлешенең 1-3, 5 һәм 7 пунктлары (дәүләт хезмәтенә күчерү яисә сайлау эшнә (вазыйфасына) күчү очрагында, 77 маддәсендәге беренче өлешенең 7-9 пунктлары, 81 маддәсендәге беренче өлешенең 1-3 пунктлары, 83 маддәсендәге беренче өлешенең 2, 5 һәм 7 пунктлары белән. 1.1. «Россия Федерацияндә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 маддәсендәге 1 өлешенең 1 пунктнанда, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләре вакыты тәмамлануга бәйле рәвештә, аның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэммин иту өчен, муниципаль хезмәткәр биләгән вазыйфасы гамәлгә куелган вазыйфаи затның вәкаләтләре чоры тәмамлануга бәйле рәвештә, хезмәт шартнамәсе вакыты чыккан очраклардан тыш), 77 маддәсендәге беренче өлешенең 3 һәм 7 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 81 маддәсендәге беренче өлешенең 3 пункты нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы, әгәр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгән вакытка алар «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 маддәсендәге 1 өлеше нигезендә картлық буенча иминият пенсиясен алу хокукун бирә

торган яшкә житсәләр, йә аларга вакытыннан алда картлық буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлық буенча иминият пенсиясе билгеләнгән. 1.2. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрында» Федераль законның 19 маддәсендәге 1 өлешенең 1 пунктына, 2 пунктларына (муниципаль вазыйфасы биләгән затның вәкаләтләре вакыты бетүгә бәйле рәвештә, аның вәкаләтләрен үтәүне түрыдан-туры тәэммин итү өчен хезмәт шартнамәсенең 2 пунктына (вазыйфасы гамәлгә куелган) түрыдан-туры гамәлдә булубулмауны тәэммин итү өчен, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат ителгәндә, муниципаль хезмәткәрләр "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрында" Федераль законның 3 пунктында каралган нигезләр буенча (муниципаль хезмәткәрне, 5(дәүләт хезмәтенә күчерелгән яисә сайланма эшкә (вазыйфага) күчкән очракта, Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 77 маддәсендәге беренче өлешенең 8 һәм 9 пунктлары, 81 маддәсендәге беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктлары, 83 маддәсендәге беренче өлешенең 2, 5 һәм 7 пунктлары белән эштән азат ителгән вакытка картлық (инвалидлық) буенча иминият пенсиясенә хокук алуга карамастан, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы.

2. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия «иминият пенсияләре түрында» Федераль законның 8 маддәсендәге 1 өлеше нигезендә картлық буенча иминият пенсиясен алу хокукуын бирә торган яшкә житкәч йә вакытыннан алда картлық буенча иминият пенсиясен яки инвалидлық буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен әлеге Нигезләмәнең 1 нче күшымтасы нигезендә билгеләнә торган муниципаль хезмәт стажы булганда, муниципаль хезмәткәрнең айлық акчалата кеременең 20 процента күләмендә билгеләнә. Муниципаль хезмәт стажының һәр тулы елы өчен күрсәтелгән стаждан тыш тиешле еллар эшләгән өчен пенсия айлық акчалата кеременең 3 процента арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлық акчалата кеременең 50 процентаеннан артмаска тиеш.

4. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләмен билгеләү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләменнән артмаска тиеш.

5. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме, муниципаль хезмәт туктатылган көндә яисә аларга картлық буенча иминият пенсиясен алу хокукуын бирә торган яшкә житкән көндә биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлық акчалата керемнән яки муниципаль хезмәтнен бүтән вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мәрәжәгать иткән затның телеге белән исәпләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү сорап мәрәжәгать иткән вакытта муниципаль хезмәтнен күрсәтелгән вазыйфаларын юкка чыгарган очракта, акчалата керем күләме шул ук яисә аңа тинләштерелгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тәңгәлләгән Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәлләгән билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

6. Айлық акчалата керем составына, аннан чыгып, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, вазыйфаи оклад һәм тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә, муниципаль хезмәтнен аерым шартлары, сыйныф чины өчен, профильле гыйльми дәрәҗә өчен кертелә. Шул ук вакытта муниципаль хезмәтнен аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә кадәр 6 айдан да иртәрәк билгеләнмәгән күләмдә кертелә. Тиешле

елларны эшләгән өчен пенсия күләмен исәпләгендә әлеге өлеш нигезендә исәпкә алына торган айлық түләүләр, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча фактта алу шарты белән, айлык акчалата керем составына кертелә.

7. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләү граждан гаризасы буенча, шул исәптән әлеге пунктның 1 өлеше нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуна ия электрон документ рәвешендә башкарыла.

8. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага күшымта итеп берелә:

1) паспорт яки шәхесне раслаучы башка документ күчермәсе, яше, гражданлыкка каравы;

2) хезмәт кенәгесенән күчермәсе, шулай ук кирәк булганда, муниципаль хезмәт стажын раслың торган һәм әлеге Нигезләмәнен 26 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре;

3) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүгә мәрәжәгать иткән затның вазыйфаи оклады һәм айлық түләүләр күләме, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләү датасы булырга тиешле муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлеге күләме турында белешмә.

Әлеге пунктның 9 өлешендәге 1-3 пунктларында күрсәтелгән документларның күчермәләре белән бергә аларның төп нәсхәләре тапшырыла, документларны кабул иткәндә алар күчермәләре белән аерыла һәм мәрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

9. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия түләү тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча башкарыла. Пенсия яшәү урынын алыштырганда, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны китерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки яшәү урыны буенча, пенсия эше һәм теркәлү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы территориясеннән читкә дайми яшәү урынына чыгучы (киткән) затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия гариза биргән көннән, шул исәптән электрон документ формасында, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларның дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларның дәүләт вазыйфасыннан яисә федераль дәүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килүче көннән дә иртәрәк билгеләнә һәм түләнә, һәм әлеге статьяның 2 өлешендә каралган шартлар үтәлми.

11. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләнгән зат әлеге статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән вазыйфасы биләгән очракта, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән туктатыла.

Әлеге затларны әлеге вазыйфалардан азат иткәннән соң, аларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия элеккеге шартларда яисә аларның гаризасы буенча, шул исәптән электрон документ рәвешендә дә, пенсия яңадан Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, районның жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңғы вазыйфасы буенча билгеләнә.

12. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме, әлеге пунктның 4 өлешендә билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп, тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча акчалата түләүнең үзәкләштерелгән тәртибендә картлык (инвалидлык) буенча хезмәт пенсиясе күләмен арттыру яки үзгәрту индексына исәпләнелә.

Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләмен яңадан исәпләү шулай ук билгеләнгән тәртиптә пенсионер гаризасы буенча дәүләт хезмәте стажы озынлыгын

үзгәрткәндә, әлеге статьяның 4 һәм 5 өлешләре нигезендә башкарыла. Бу очракта пенсия күләмен яңадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче чисолосыннан башкарыла. Гариза аларга мондый яңадан исәпләү өчен кирәклे документларны бер үк вакытта тапшыру шарты белән кабул ителә.

13. Әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, әлеге кодекс нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия һәм дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле еллар эшләгән өчен пенсия, башка нигезләр буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисә Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны биләгән затлар пенсиясенә ай саен өстәмә (гомерлек) матди тәэминат, инвалидлық буенча пенсия (инвалидлық буенча иминият пенсиясенән тыш), картлық (инвалидлық) буенча иминият пенсиясенә ай саен өстәмә (гомерлек) өстәмә түләү, картлық (инвалидлық) буенча иминият пенсиясенән тыш, картлық (инвалидлық) буенча иминият пенсиясенә федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенә башка субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар акчалары федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка субъектлары законнары, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия яисә аның теләге буенча бүтән түләү түләнә.

14. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләрне билгеләү, яңадан исәпләү һәм түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү һәм түләүне гамәлгә ашыруучы орган тарафыннан башкарыла.

15. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияне түләү, аны китерү, пенсиядән тотып калу, әгәр әлеге Кодекста башкасы каралмаган булса, иминият пенсиясенән түләү, китерү һәм тотып калу өчен каралган тәртиптә башкарыла.

16. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүнен сорап мөрәҗәгать иту, пенсия күләмен билгеләү һәм яңадан исәпләү, пенсия түләү, Пенсия документациясен алыш бару, гамәлдәге законнарда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

17. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурчларын үтәүгә бәйле, шул исәптән аны муниципаль хезмәттән азат иткәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гайлә өгъзалары федераль законнар белән билгеләнә торган тәртиптә туендыруучысын югалткан очракта пенсия алу хокуына ия.

25. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) дайми (штат) нигезендә эш чоры кертелә.:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Бу чакта 2006 өлнүү 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чоры муниципаль хезмәт стажына кертелә;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) әлеге пункттың 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәр һәм авыл Советларында, халык

депутатларының һәм аларның башкарма комитетларында, шул исәптән сайлап алуларда, курсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт итү) вакыты федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуын бирүче;

5) хәрби хезмәт, Эчке эшләр органнарында, Яңынга каршы дәүләт хезмәтендә, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшләгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпләнгән хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларда);

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлеге нигезендә билгеләнә торган федераль Салым полициясе органнары һәм наркотик чараптар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контролльдә тоту органнары хезмәткәрләренең вазыйфалары;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләренең вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) һәнәр берлеге органына сайланган (сайланган) хезмәткәрләр биләгән вазыйфаларны да кертеп, дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләр биләгән вазыйфалар;;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфалары, сайлау вазыйфалары:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук парткомнарда, предприятиеләрдә, оешмаларда 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетлары хокуклары булган оешмаларда;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан.

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен, муниципаль хезмәт стажына түбәндәгә тәртиптә кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында караплан дәүләт хезмәте вазыйфаларында, шулай ук курсәтелгән реестрны раслаганнан соң Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә керту очракларында эшләү (хезмәт итү) чоры;;

2) 1995 елның 26 маеннан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында караплан вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында карапланмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслаганчы, бу вазыйфаларны алга таба тиешле дәүләт вазыйфалары яисә дәүләт хезмәте вазыйфалары исемлегенә керту очракларында эш (хезмәт) чоры;

3) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны 1995 елның 26 маена кадәр биләү чорлары;:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, башка дәүләт идарәсе органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында) Татарстан Республикасы Президенты билгели торган исемлек буенча Татарстан Республикасы Президенты;

д) Татарстан Республикасы вәкиллекләре;

е) дәүләт хакимияте һәм идарәнәң жирле органнары (район, шәһәр, район һәм шәһәр Советлары, халық депутатлары Советларында, районнар, республика әһәмиятендәге шәһәрләр, районнар һәм шәһәрләр администрацияләре) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халық депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары;:

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССР Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район, шәһәр, шәһәр, Поселок, авыл советлары һәм аларның аппаратлары;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район, шәһәр һәм шәһәрләрнәң башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары халық депутатлары;

в) Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнә торган исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хезмәт стажына тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләр өчен муниципаль хезмәт вазыйфалары сакланып калган башка чорлар кертелә.

4. Муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган тиешле еллар эшләгән өчен ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск дәвамлылығын билгеләү һәм федераль законнарда, әлеге кодекс һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләрне билгеләү өчен, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 маддәсендәге 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук 2004 елның 27 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт граждан хезмәте турында» 79-ФЗ санлы Федераль законның 54 маддәсендәге 2 өлеше нигезендә граждан хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына) вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына).

26. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, чакырылыш буенча гражданнарын һәрби хезмәттә урнашу вакытыннан тыш, календарь тәртибендә башкарыла, ул ике әш көне әчендә һәрби хезмәтнәң бер көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә хезмәт (эшләр) чоры суммалаша.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәсе тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә исәпкә алына торган хезмәт

кенәгәсендәге язмалар хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дөрес булмаган яки төгәл булмаган белешмәләр булган очрактарда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

4. Хәрби хезмәт, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт итү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәттәге исемлекләр белән раслана ала.

5. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тапшырылган, муниципаль хезмәт стажын раслаучы документлар нигезендә, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү. Муниципаль хезмәткәрләрнең дисциплинар жаваплылығы

27. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурыйчларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мәһим һәм катлаулы биренмәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;;
- 3) қыйыммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

2. Әлеге маддәненең 1 өлешендә каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

27.1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән азат итегендә муниципаль хезмәткәрләрне, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә киткәндә муниципаль хезмәт стажы булган очракта, муниципаль хезмәт стажы булган очракта, аның эштән азат итегендә көнгә биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлегенең 5 тапкыр күләмендә бер тапкыр бирелә торган бүләкләү түләнә, аның озынлығы тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен әлеге Нигезләмәненең 1 нче күшымтасы нигезендә билгеләнә, һәм муниципаль хезмәтнең һәр тулы елы өчен 0,5, әмма муниципаль хезмәткәрнең акчалата кеременең 10% тан да артмаган күләмендә түләү.

Муниципаль хезмәт стажы әлеге Нигезләмәненең 25 маддәсе нигезендә муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат иткән көнгә билгеләнә.

2. Бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү күләмен билгеләгендә исәпкә алыша торган айлык акчалата керем составына вазыйфаи оклад, класс чины өчен ёстәмә, муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен ёстәмә (катлаулылык, киеренкелек, махсус әш режимы), муниципаль хезмәттә тиешле еллар эшләгән өчен ёстәмә, ай саен акчалата

бұләклөү һәм башка айлық түләүләр кертелә. - муниципаль хезмәткәр әштән азат ителгән көнгө қадәр 6 айдан да ким булмаган құләмдә муниципаль хезмәтнен әерым шартлары өчен вазыйфаи окладка өстәмә; Айлық акчалата керем составына шулай ук ел саен түләнә торған отпуск биргәндә бер тапқыр бирелә торған түләүнен 1/12 құләме дә кертелә.

3. Жирле үзидарә органы житәкчесе курсәтмәсе әлеге Нигезләмәдә каралған бер тапқыр бирелә торған акчалата бүләкне түләү турында бер үк вакытта тиешле еллар әшләгән өчен пенсиягә чыгу сәбәпле, муниципаль хезмәткәрне әштән азат итү турында боерык чыгара.

4. Тиешле еллар әшләгән өчен пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә бер тапқыр бирелә торған акчалата бүләк жирле үзидарә органы тарафыннан түләнә, анда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәр әштән азат итегендеге турдың түрі хезмәт итә.

5. Тиешле еллар әшләгән өчен пенсиягә чыгу сәбәпле, бер тапқыр бирелә торған акчалата бүләк 1 тапқыр түләнә. Гражданы тиешле еллар әшләгән өчен пенсиягә чыккак һәм аннан соң муниципаль хезмәт тұктатылғач, әлеге карапда каралған бер тапқыр бирелә торған акчалата бүләк кабат түләнми.

6. Тиешле еллар әшләгән өчен пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә бер тапқыр бирелә торған акчалата түләү жирлекнен жирле бюджетыннан түләнә.

28. Муниципаль хезмәткәрнен дисциплинар җаваплылығы

1. Муниципаль хезмәткәргә үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын (дисциплинар гамәл) үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрне муниципаль вазифага билгеләргө хокуқы булған житәкчे тарафыннан дисциплинар җәза бирелергә мөмкін:

- 1) кисәту;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар жинаятық юл қуиган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылығы турындағы мәсьәләне хәл итүгө қадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерелергә мөмкін. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүне куллану, шикаять бирү һәм исәптән тәшерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

4. Муниципаль хезмәткәр гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозуга кiterә торған гамәлләре яки гамәл қылмаулары өчен федераль законда каралған җаваплылық тота.

28.1. Мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау яки җайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау яисә җайга салу турындағы таләпләрне, чикләүләрне, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында әлеге Федераль законда, 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы тору турында»ғы 273-ФЗ санлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнен 28 маддәсендә каралған түләтүләр салына.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнен 13.1 һәм 14 маддәләрендә билгеләнгән хокук бозу очракларында ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәттән азат итегендеге тиеш.

3. Әлеге Нигезләмәнең 13.1, 14 һәм 28 маддәләрендә каралган түләтүләр яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жибәрелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Әлеге Нигезләмәнең 13.1, 14 һәм 28 маддәләрендә каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеристы, аның авырлығы, аның авырлығы, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнен алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

5. Коррупциячел хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге статьяның 1 яки 2 өлеше күрсәтелә. 6. Әлеге Нигезләмәнең 13.1, 14 һәм 8 маддәләрендә каралган түләтүләр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында кодексы белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кулланыла.

8. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

29. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2)муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр өзөрләү һәм әлеге тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) керту;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узууга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукий актлар проектларын өзөрләүнә оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бири;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервина кертүгә конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә атtestация үткәру;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дәреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү.;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мәлкәтә һәм мәлкәти характеристдагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 12 статьясында һәм

башка федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән чикләүләрне үтәүне тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бири;

14) хезмәт законнары һәм Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

29.1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурыйчларын үтәүгә бәйле рәвештә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә кирәклө һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләре белән эшкәртелергә тиеш.

30. Муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Авыл жирлеге башкарма комитетында, шул исәптән электрон чыганакларда, муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматлары нигезендә төзелә торган муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрлары, тулаем алганда, жирлек муниципаль хезмәткәрләренең жыелма реестрын барлыкка китерә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең сәяси һәм дини кирәклеге, аның шәхси тормышы турында белешмәләр жыю һәм шәхси эшкә һәм реестрларга кертү тыела.

Муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару һәм саклау, муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару шәхси эшләр алып бару һәм саклау, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре реестрларын алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмәткәр үлгән (вафат) яисә муниципаль хезмәткәрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә кергән суд карары белән аның вафаты дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (һәлак булу) көненнән яки суд карары законлы көченә кергән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

31. Муниципаль хезмәткәрләрнең кадрлар резервы

1. Муниципаль хезмәткәрләр реестрларын һәм муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданнарын) кергән гаризаларын исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен жирлекнәң Кадрлар резервы конкурс нигезендә төзелә.

Кадрлар резервы урнаштыру өчен булдырыла:

1) жирлекнәң жирле үзидарә органында вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасы;

2) жирлекнәң башка жирле үзидарә органында вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасы.

Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) жирлекнәң кадрлар резервына кертү шәхси эшкә тиешле язма һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт эшчәнлеген раслаучы башка документлар белән жирлек башлыгы акты белән рәсмиләштерелә.

Муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасы кадрлар резервында торучы жирле үзидарә органы житәкчесе каары буенча кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәрләргә (гражданга) билән.

Кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) тарафыннан тәкъдим ителгән вазыйфадан баш тартканда вакант вазыйфасы билгеләнгән тәртиптә билгеләнгән.

Муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфаларына кадрлар резервы турында нигезләмә жирлекнән муниципаль хокукий акты белән раслана.

32. Муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, килешү нигезендә, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны әзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба үтү бурычы белән максатчан укыту турында шартнамә (алга таба - максатчан укыту турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төzelә һәм гражданның курсәтелгән жирле үзидарә органында уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт әчендә муниципаль хезмәт үтү буенча йөкләмәсен күздә тота.

3. Максатчан укыту турында шартнамә төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында оештырыла торган Конкурс комиссиясе тарафыннан уздырыла.

5. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурс үткәру турында мәгълүмат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган массакүләм мәгълүмат чарасында һәм жирле үзидарә органының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында әлеге конкурсаны үткәру датасына кадәр бер айдан да соңға калмыйча урнаштырылырга тиеш.

6. Әлеге маддәнен 5 өлешендә каралган конкурсаны үткәру турындагы мәгълүматта гражданнар тарафыннан укулар тәмамланганнан соң алмаштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазифаларга квалификация таләпләре; әлеге статьяның 8 өлеше нигезендә конкурска тапшырыла торган документлар исемлеге; аларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсаны үткәру датасы, урыны һәм тәртибе, шулай ук башка мәгълүмати материаллар курсәтелә ала.

7. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурста катнашу хокукина Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм көндезге уку формасы буенча беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белем алучы гражданнар ия. Курсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә көргөн вакытка, шулай ук әлеге статьяның 14 өлешендә каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

8. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото күшымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә көрүче гражданны бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото күшымтасы белән;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килгәч шәхсән тапшырыла);

4) хезмәт кенәгәсенең күчермәсе яисә гражданың хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслауучы башка документлар (хезмәт (хезмәт)эшчәнлеге монарчы башкарылмаган очраклардан тыш);

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә көрүгө һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы түрүнда медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) граждан беренче тапкыр көндезге уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән урта һөнәри яки югары белем алудын раслый торган, шулай ук үзләштерә торган мәгариф программының түрүнда (һөнәр, белгечлек яки әзерлек юнәлеше), граждан тарафыннан уку планы нигезендә арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре түрүнда, аларның белем бирү оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәү түрүнда белешмә.

9. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча, әлеге статьяның 8 өлеше нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырылырга мөмкин.

10. Конкурс комиссиясе претендентларны әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуранары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карапы буенча конкурс процедуранары индивидуаль әңгэмә, анкеталау, тест, язма биренмәр һәм федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукий актларга каршы килми торган башка процедуранарны күздә тота ала.

11. Конкурс комиссиясе утырышлар үткәрә һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру өчен муниципаль берәмлек вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә максатчан белем алу түрүнда шартнамә төзү түрүнда Карап кабул итә.

12. Конкурста катнашкан гражданнарга аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә язма рәвештә хәбәр ителә.

13. Конкурста катнашу (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемтә чаралары хезмәтеннән файдалану һ.б.) белән бәйле чыгымнар гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

14. Максатчан укуын тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәтне мәҗбүри үтү срогы максатчан укуту түрүнда шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок дәвамында жирле үзидарә органы максатчан укуту түрүнда шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм күрсәту чараларын биргән, әмма биш елдан да артмаган сроттан ким булмаска тиеш.

15. Максатчан укуту түрүнда шартнамә якларының йөкләмәләре һәм жаваплылығы Россия Федерациясе законнары нигезендә максатчан укуту түрүнда шартнамә белән билгеләнә.

16. Максатчан укуту түрүнда килешү граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

17. Максатчан укуту түрүнда килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэмин итү җирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

9. Муниципаль хезмәтне финанслау

33. Муниципаль хезмәтне финанслау

1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр законнарда башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү чыгымнарын, аларның пенсия белән тәэмин ителешен, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэмин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, җирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

**ТИЕШЛЕ ЕЛЛАР ЭШЛӘГӘН ӨЧЕН ПЕНСИЯ БИЛГЕЛӘҮ ӨЧЕН МУНИЦИПАЛЬ
ХЕЗМӘТ СТАЖЫ**

Пенсия билгеләү елы хезмәт стажы	Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү стажы
2017	15 ел 6 ай
2018	16 ел
2019	16 ел 6 ай
2020	17 ел
2021	17 ел 6 ай
2022	18 ел
2023	18 ел 6 ай
2024	19 ел
2025	19 ел 6 ай
2026 һәм андан соңғы еллар	20 ел